

Chambre des Représentants

SESSION 1962-1963.

9 AVRIL 1963.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 2 juillet 1932 relative à l'octroi d'un chevron de front aux prisonniers de guerre et aux internés.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 2 juillet 1932 relative à l'octroi des chevrons de service aux prisonniers de guerre et aux internés.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. LAMERS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission avait à connaître, initialement, de la seule proposition de loi n° 45/1 de M. W. De Clercq, tendant à modifier la loi du 2 juillet 1932 relative à l'octroi d'un chevron de front aux prisonniers de guerre et aux internés.

Au début de la discussion, M. De Sweemer a fait remarquer qu'il avait déposé, le 8 juin 1961, une proposition de loi simulaire n° 56/1, qui à l'époque, a été renvoyée

(1) Composition de la Commission.

Président : N.

A. — Membres : MM. De Saeger, De Staercke, Eeckman, Fimmers, Kiebooms, Lavens, Meyers, Michel, Parisis, Saint-Remy, Scheyven. — MM. Boeykens, Boutet, Cools, De Sweemer, Detiège, Gelders, Lamers, Merlot, Paque (Simon), N. — MM. De Clercq, De Winter.

B. — Suppléants : MM. Discry, Eyskens, Gillès de Pélichy, Herbiet, Posson, Van den Daele. — MM. Bary, Sebrechts, Toubeau, Van Acker (Frank), Vercauteren. — M. Piron.

Voir :

- 1) 45 (S. E. 1961) :
— N° 1 : Proposition de loi.
- 2) 56 (S. E. 1961) :
— N° 1 : Proposition de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1962-1963.

9 APRIL 1963.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 2 juli 1932 met betrekking tot verlening van een frontstreep aan de krijgsgevangenen en geïnterneerden.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 2 juli 1932 op het toekennen der dienststrepen aan de krijgsgevangenen en de geïnterneerden.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIEN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER LAMERS.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie moest aanvankelijk slechts kennis nemen van het wetsvoorstel n° 45/1 van de heer W. De Clercq tot wijziging van de wet van 2 juli 1932 met betrekking tot verlening van een frontstreep aan de krijgsgevangenen en geïnterneerden.

Bij de aanvang van de bespreking heeft de heer De Sweemer erop gewezen, dat hij, op 8 juni 1961, een gelijkaardig wetsvoorstel n° 56/1 had ingediend, hetwelk destijds naar

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : N.

A. — Leden : de heren De Saeger, De Staercke, Eeckman, Fimmers, Kiebooms, Lavens, Meyers, Michel, Parisis, Saint-Remy, Scheyven. — de heren Boeykens, Boutet, Cools, De Sweemer, Detiège, Gelders, Lamers, Merlot, Paque (Simon), N. — de heren De Clercq, De Winter.

B. — Plaatsvervangers : de heren Discry, Eyskens, Gillès de Pélichy, Herbiet, Posson, Van den Daele. — de heren Bary, Sebrechts, Toubeau, Van Acker (Frank), Vercauteren. — de heer Piron.

Zie :

- 1) 45 (B. Z. 1961) :
— N° 1 : Wetsvoorstel.
- 2) 56 (B. Z. 1961) :
— N° 1 : Wetsvoorstel.

à la Commission de la Défense Nationale. Il a émis le vœu de voir la Commission des Finances saisie de cette proposition.

Par décision du 8 mars 1963, la Chambre a renvoyé à la Commission des Finances la proposition de loi de M. De Sweemer modifiant la loi du 2 juillet 1932, relative à l'octroi de chevrons de service aux prisonniers de guerre et aux internés.

Votre Commission a estimé devoir procéder à la discussion conjointe de ces deux propositions, le but poursuivi étant, pratiquement, le même.

* * *

I. — DISCUSSION GENERALE.

Une première séance a été consacrée à l'exposé des motifs qui justifient, selon les auteurs des propositions, les modifications proposées à la loi du 2 juillet 1932.

A. — Proposition de loi de M. W. De Clercq.

Cette proposition de loi tend à octroyer un chevron de front aux militaires combattants qui se sont trouvés en 1914 dans la nécessité de passer en territoire neutre afin de se soustraire à l'ennemi et à la captivité.

Il s'agit notamment, dans l'esprit de l'auteur :

1° — des éléments de troupes de forteresse restés à leur poste à Anvers et qui, du fait de la reddition, décidée par la Convention de Kontich, n'avaient plus le droit de poursuivre la lutte;

2° — des combattants des troupes se trouvant sur la rive droite de l'Escaut après destruction des ponts, ce qui les empêcha de rejoindre le gros des troupes sur la rive gauche;

3° — des combattants faits prisonniers par la Marine de Guerre Néerlandaise lorsque, sur ordre du Commandant de la Place, ils ont tenté d'atteindre Ostende par l'Escaut.

Ces combattants sont actuellement exclus du bénéfice de la loi du 2 juillet 1932 quoique personne ne nie qu'ils aient fait tout leur devoir et qu'ils aient exécuté fidèlement les instructions reçues.

En fait, il s'agit simplement d'étendre la notion « d'internés » à ces trois catégories pour autant que les intéressés apportent la preuve qu'ils ont réellement combattu et qu'ils ont été contraints à passer en territoire neutre.

Compte tenu du nombre limité d'ayants droit éventuels, les charges qui en résulteront pour le Trésor seront, selon l'auteur, minimes.

* * *

B. — Proposition de loi de M. De Sweemer.

Selon l'auteur, cette proposition de loi tend à accorder un chevron de service — et non de front, ceci pour établir une distinction entre les prisonniers de guerre et les internés — aux militaires internés aux Pays-Bas qui, au moment de la reddition de la place forte d'Anvers ont été contraints à passer en pays neutre pour se soustraire à l'ennemi.

L'auteur souligne que l'octroi éventuel d'un chevron de front ou d'un chevron de service a, dans les années qui ont

de la Commissie voor de Landsverdediging werd verzonden. Hij sprak de wens uit dat dit voorstel bij de Commissie voor de Financiën aanhangig zou gemaakt worden.

Bij beslissing van 8 maart 1963 heeft de Kamer het wetsvoorstel van de heer De Sweemer, tot wijziging van de wet van 2 juli 1932 op het toekennen der dienststrepen aan de krijgsgevangenen en de geïnterneerden, naar de Commissie voor de Financiën verzonden.

Uw Commissie heeft gemeend te moeten overgaan tot het gelijktijdig onderzoek van die twee voorstellen, omdat het nagestreefde doel praktisch hetzelfde is.

* * *

I. — ALGEMENE BESPREKING.

De eerste vergadering was gewijd aan het onderzoek van de toelichtingen, waarbij, volgens de indieners van de voorstellen, de in de wet van 2 juli 1932 voorgestelde wijzigingen zijn verantwoord.

A. — Voorstel van de heer W. De Clercq.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe een frontstreep te verlenen aan de strijders die zich in 1914 in de noodzakelijkheid hebben bevonden over te gaan op neutraal gebied, om zich te onttrekken aan de vijand en aan de krijgsgevangenschap.

Volgens de indiener gaat het o.a. om :

1° — de elementen der vestingstroepen die te Antwerpen op post gebleven waren en door de overgave, besloten in de overeenkomst van Kontich, niet meer het recht hadden verder te strijden;

2° — de strijders behorende tot die troepen die zich op de rechteroever der Schelde bevonden, na het opbreken der bruggen, hetgeen hun belette, zich bij het gros der troepen op de linkeroever te verwoegen;

3° — de strijders die gevangen genomen werden door de Nederlandse Oorlogsmarine, toen ze, op bevel van de Stellingcommandant, Oostende trachtten te bereiken langs de Schelde.

Thans genieten deze strijders het voordeel niet van de wet van 2 juli 1932, ofschoon niet ontkend kan worden dat zij hun plicht hebben volbracht en dat zij de ontvangen bevelen getrouw hebben uitgevoerd.

In feite gaat het er eenvoudig om het begrip « geïnterneerden » tot deze drie categorieën uit te breiden, voor zover de betrokkenen het bewijs leveren dat zij werkelijk hebben gestreden en dat zij ertoe verplicht zijn geweest over te gaan op neutraal gebied.

Daar het aantal rechthebbenden beperkt is, zal, volgens de auteur van het wetsvoorstel, de daartuit voortvloeiende last voor de Schatkist zeer gering zijn.

* * *

B. — Wetsvoorstel van de heer De Sweemer.

Volgens de indiener strekt dit wetsvoorstel ertoe een dienststreep toe te kennen — en niet een frontstreep, om het onderscheid tussen krijgsgevangenen en geïnterneerden duidelijk te maken — aan de in Nederland geïnterneerde militairen die, op het ogenblik van de overgave van de vesting Antwerpen, verplicht werden zich op neutraal grondgebied terug te trekken om aan de greep van de vijand te ontsnappen.

De indiener legt er de nadruk op dat de eventuele toekenning van een front- of een dienststreep in de jaren na

suivi la première et même la seconde guerre mondiale, fait l'objet de nombreux débats et de nombreuses propositions de loi déposées par des parlementaires de toutes les tendances politiques.

Il rappelle la proposition de loi de feu M. Marck, ancien Ministre de la Défense Nationale ainsi que d'autres propositions déposées par ses soins et qui n'ont jamais dépassé le stade de l'examen en Commission de la Défense Nationale.

Cette question le préoccupe depuis la fin de la première guerre mondiale et il pense qu'une contestation au sujet d'une promotion parmi les militaires de rang élevé a eu une influence défavorable sur la question de la reconnaissance des droits des militaires internés.

En justification de ces droits, l'auteur rappelle que notre armée de 1914-1918 était une armée populaire, issue de majeure partie du tirage au sort. Ceux qui ont dû se réfugier aux Pays-Bas après la chute d'Anvers et même après la reddition officielle de Kontich, sont restés des anciens combattants dignes, en dépit de l'attitude négative adoptée à leur égard depuis 45 ans. Beaucoup parmi eux, ont participé à des batailles sanglantes, dont certains mêmes furent glorieuses, contre un envahisseur plus puissant. Même la Confédération Nationale des Anciens Combattants soutient la demande d'un chevron de front formulée par la Fédération Nationale des Internés aux Pays-Bas en 1914-1918.

Le sort de nos unités et de nos soldats abandonnés s'est joué selon la répartition et la formation de l'armée en octobre 1914, les hostilités autour des fortifications d'Anvers ayant pris fin et nos troupes étant menacées d'encerclément général sur la ligne du front en mouvement et en désagrégation au début d'octobre 1914.

Quelques combattants sont parvenus à franchir le canal de Terneuzen, échappant ainsi à la captivité. Il n'y a aucune raison de les blâmer, ni de les désavantager. Ils étaient pratiquement seuls à subir le choc brutal des Allemands, attaquant en force.

Les unités britanniques opérant dans le secteur entre l'Escaut et le canal de Terneuzen se sont repliées le jour précédant l'abandon de la place forte d'Anvers et l'accord de cessez-le-feu fut conclu à Kontich entre les Autorités militaires belges et les Allemands. Les soldats britanniques qui ont été en mesure de se replier en bon ordre parce qu'ils disposaient d'un jour entier pour effectuer cette manœuvre, ont été décorés par leur Gouvernement.

Les conceptions au sujet du comportement de l'armée n'ont pas évolué en Belgique nonobstant la non-observation des lois de la guerre par les envahisseurs et les techniques qu'ils employaient déjà pendant la guerre 1914-1918.

Tout en admettant que les soldats, prisonniers de guerre en Allemagne ont connu une existence plus difficile que les militaires belges internés aux Pays-Bas, l'auteur constate que ces derniers, non plus, n'étaient pas libres et que leur situation matérielle n'était guère brillante, les Pays-Bas se ressentant de la pénurie alimentaire.

Il lui a été donné de suivre le drame, vieux de 45 ans, auquel ont été mêlés les internés belges 1914-1918 aux Pays-Bas; c'est pourquoi il affirme que la Belgique s'est montrée injuste vis-à-vis de ces combattants.

En conclusion, l'auteur de la proposition estime que les dépenses qui résulteraient de l'octroi de chevrons de services aux intéressés seraient minimales, compte tenu :

de eerste en tweede wereldoorlog herhaaldelijk besproken werd en dat zij in talrijke wetsvoorstellen van parlementairen van alle politieke strekkingen werd opgenomen.

Hij herinnert aan het wetsvoorstel van wijlen de heer Marck, gewezen Minister van Landsverdediging, en aan andere voorstellen, die door hem werden ingediend, doch nimmer verder raakten dan het stadium van het onderzoek in de Commissie voor de Landsverdediging.

Hij bekommert zich om deze kwestie sedert het einde van de eerste wereldoorlog en meent dat een betwisting in verband met een bevordering onder militairen met een hogere graad het probleem van de erkenning van de rechten der geïnterneerde militairen ongunstig heeft beïnvloed.

Tot staving van deze rechten brengt de indiener van het voorstel in herinnering dat ons leger van 1914-1918 een volksleger was, voor het grootste gedeelte bij loting aangeworven. Degenen, die naar Nederland moesten uitwijken na de val van Antwerpen en zelfs na de officiële overgave van Kontich, zijn altijd waardige oudstrijders gebleven, ondanks de negatieve houding, die men te hunnen opzichte sedert 45 jaar heeft aangenomen. Velen onder hen hebben deelgenomen aan bloedige, soms zelfs aan roemrijke gevechten, tegen een machtige overweldiger. Zelfs de Nationale Confederatie van Oudstrijders steunt de aanvraag tot het bekomen van een frontstreep, die door de Nationale Federatie van de in 1914-1918 in Nederland geïnterneerden werd geformuleerd.

Het lot van onze aan zichzelf overgelaten eenheden en soldaten werd bepaald volgens de verdeling en de opstelling van het leger in oktober 1914, toen aan de vijandelikheden rond de vesting Antwerpen een einde gekomen was en onze troepen bedreigd werden door een algemene omsingeling op de beweeglijke en verbrokkelde frontlijn van begin oktober 1914.

Enkele strijders slaagden erin het kanaal van Terneuzen over te steken en aldus aan gevangenschap te ontkomen. Er bestaat geen enkele reden om hun houding af te keuren of hen te benadelen. Zij stonden praktisch alleen om de geweldige stoot van de Duitsers, die in massa aanvielen, op te vangen.

De Britse eenheden, die in de sector tussen de Schelde en het kanaal van Terneuzen waren ingezet, hebben zich teruggetrokken de dag vóór de vesting Antwerpen werd overgegeven en een overeenkomst voor het staakt-het-vuur werd bereikt te Kontich tussen de Belgisch militaire overheden en de Duitsers. Deze Britse soldaten konden zich in goede orde terugtrekken omdat zij over een ganse dag beschikten voor het uitvoeren van dit manoeuvre. Zij ontvingen nadien een ereteken van hun Regering.

De opvattingen in verband met de wijze, waarop het leger zich gedragen heeft, zijn in België niet gewijzigd ondanks de niet-naleving van de oorlogswetten door de invallers en de methoden, welke deze laatste reeds tijdens de oorlog 1914-1918 aanwendden.

Toegegeven dat de soldaten, krijgsgevangen in Duitsland, een moeizamer bestaan gehad hebben dan de in Nederland geïnterneerde Belgisch militairen, toch stelt de indiener vast dat ook deze laatsten niet vrij waren, en dat hun materiële toestand verre van schitterend was, daar ook Nederland de gevolgen van de levensmiddelenchaarste ondervond.

Hij heeft het drama meegeweeld, dat thans 45 jaar aansleept voor de in 1914-1918 in Nederland geïnterneerde Belgen. Dat is de reden waarom hij staande houdt dat België onrechtvaardig is geweest t.o.v. deze strijders.

Tot besluit geeft de indiener van het voorstel als zijn mening te kennen dat de toekenning van dienststrepen aan de belanghebbenden geen noemenswaardige uitgaven met zich zou brengen, rekening houdende met :

— d'une part, du nombre restreint d'internés 1914-1918 aux Pays-Bas;

— et d'autre part, de la nécessité de statuer sur chaque cas, ce qui aurait pour conséquence de réduire encore le nombre de bénéficiaires éventuels.

* * *

Le Ministre, Adjoint aux Finances, déclare immédiatement que le Gouvernement ne pourra sa rallier à ces propositions.

Il souligne que la seule proposition de M. De Clercq :

— coûterait annuellement environ 22 millions de francs au Trésor;

— entraînerait une charge supplémentaire de quelque 300 millions de francs résultant de la rétroactivité de l'indemnité. L'article 2 de la proposition stipule en effet, que « la présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1946 »;

— et enfin, provoquerait une dépréciation du chevron de front et une série de nouvelles revendications.

* * *

Reprenant les arguments développés par le Ministre, Adjoint aux Finances, l'auteur d'une des propositions estime à première vue, qu'il semble y avoir une disproportion flagrante entre les chiffres cités, dont l'ampleur surprend, et le nombre restreint (± 3.000) des bénéficiaires encore en vie.

Afin de dissiper tout malentendu à cet égard, il serait nécessaire que la Commission soit informée plus amplement par le dépôt d'un avis circonstancié et justificatif, au sujet des dépenses auxquelles le Ministre a fait allusion.

Si les chiffres se révèlent être exacts, il se propose de renoncer à la rétroactivité, par le dépôt d'un amendement supprimant l'article 2, pour autant cependant que le Gouvernement soit disposé à admettre sa proposition.

A cet égard, il convient de souligner que les milieux intéressés ont fait savoir qu'ils étaient entièrement d'accord avec cette solution intermédiaire.

* * *

Tout en se réservant le droit de revenir sur sa propre proposition, M. De Sweemer déclare se rallier à la proposition de M. De Clercq.

Il est plus qu'équitable — dit-il — d'accorder aux anciens internés une satisfaction morale en leur octroyant un chevron de front.

Ce n'est qu'après avoir épuisé tous les moyens de défense que ceux-ci se sont soustraits le 10 octobre 1914 à la captivité. Il rappelle, une fois encore, que le corps britannique qui s'est retiré un jour plus tôt fut néanmoins décoré pour son action en Belgique.

Il affirme que le Gouvernement en acceptant cette proposition, rencontrerait le vœu général de tous les anciens combattants de Belgique, d'autant plus qu'il semble exister au Parlement, une majorité pour régler ce problème.

* * *

Un commissaire met la Commission en garde contre la dépréciation du chevron de front.

Il s'étonne qu'il soit fait état d'un accord général des organisations patriotiques. Les propositions de loi constituent, en effet, une injustice à l'égard des prisonniers de guerre ainsi qu'à l'égard des anciens combattants, qui n'ont pas tous réunis les conditions imposées pour l'obtention d'un chevron de front.

— het beperkte aantal geïnterneerden in Nederland in 1914-1918, enerzijds, en

— de noodzakelijkheid over elk geval afzonderlijk te beslissen, anderzijds, waardoor het aantal eventuele recht-hebbenden nog zou verminderen.

* * *

De Minister, Adjunct voor Financiën, verklaart dadelijk dat de Regering met deze voorstellen niet akkoord kan gaan.

Hij vestigt er de aandacht op, dat alleen het voorstel van de heer De Clercq reeds :

— circa 22 miljoen frank per jaar aan de Schatkist zou kosten;

— een extra last van zowat 300 miljoen frank wegens de terugwerkende kracht van de vergoeding met zich zou brengen. Artikel 2 van het voorstel bepaalt immers dat « deze wet op 1 januari 1946 in werking treedt ».

— een depreciatie van de frontstreep en een aantal nieuwe eisen met zich zou brengen.

* * *

De indiener van een dezer voorstellen komt terug op de argumenten die de Minister, Adjunct voor Financiën, naar voren gebracht heeft, en hij spreekt de mening uit dat er op het eerste gezicht een flagrante wanverhouding schijnt te bestaan tussen de aangehaalde cijfers, waarvan de omvang enigzins verbaast, en het beperkte aantal (± 3.000) nog in leven zijnde rechthebbenden.

Om elk misverstand dienaangaande uit de weg te ruimen, moet de Commissie nadere toelichtingen krijgen en wel door middel van een uitvoerig toelichtend advies over de uitgaven waarop de Minister zinspeelt.

Indien deze cijfers juist blijken te zijn, dan wil hij wel afzien van de retroactiviteit, door een amendement tot weglating van artikel 2 voor te stellen, voor zover de Regering natuurlijk bereid is op zijn voorstel in te gaan.

Te dien aanzien zij gezegd dat de betrokken kringen hebben medegedeeld dat zij het geheel eens waren met deze tussenoplossing.

* * *

De heer De Sweemer verklaart het voorstel van de heer De Clercq te steunen, ofschoon hij zich het recht voorbehoudt op zijn eigen voorstel terug te komen.

Zijns inziens is het niet meer dan rechtvaardig aan de gewezen geïnterneerden een morele voldoening te geven door hun een frontstreeprente toe te kennen.

Pas na alle verdedigingsmiddelen te hebben opgebruikt hebben dezen zich op 10 oktober 1914 aan gevangenschap onttrokken. Hij wijst er ongmaals op, dat het Britse legerkorps, dat zich één dag vroeger terugtrok, niettemin gedecoreerd werd om zijn optreden in België.

Hij bevestigt dat indien de Regering dit voorstel aanvaardt, tegemoet zal worden gekomen aan het verlangen van alle Belgische oudstrijders, te meer daar er in het Parlement een meerderheid aanwezig schijnt te zijn om dit probleem te regelen.

* * *

Een lid waarschuwt de Commissie voor de depreciatie van de frontstreep.

Hij verwondert er zich over dat men gewag maakt van een algemene instemming der vaderlandslievende organisaties. Deze wetsvoorstellen roepen immers een onrechtvaardige toestand in het leven voor krijgsgevangenen zowel als voor oudstrijders, aangezien zij niet allen de vereiste voorwaarden tot het verkrijgen van een frontstreep vervullen.

Il serait, à son avis, injuste que le Gouvernement se penche en premier lieu sur le sort des internés aux Pays-Bas en 1914-1918. Les conditions de vie qu'ils ont connues dans ce pays ne souffrent aucune comparaison avec l'existence vécue par les prisonniers de guerre et les anciens combattants, soit en captivité, soit au front.

Il est nécessaire de donner une solution urgente et favorable aux propositions de loi déposées par le Groupe des Prisonniers de Guerre parlementaires qui rencontrent les aspirations légitimes des anciens combattants et prisonniers.

Compte tenu de cette situation, il ne peut se rallier à ces propositions.

* * *

II. — REPOSE DU MINISTRE, ADJOINT AUX FINANCES.

Dans sa réponse aux différents membres qui sont intervenus, le Ministre, Adjoint aux Finances, rappelle que, comme il l'a déjà déclaré, le Gouvernement en peut, pour diverses raisons, se rallier à ces propositions.

Il souligne que les associations, particulièrement représentatives des mouvements patriotiques (Confédération nationale des Prisonniers politiques et ayants droit, Comité d'action de la Résistance, Fédération Nationale des Combattants, Fédération Nationale des Invalides de Guerre, Fédération Nationale des anciens Prisonniers de Guerre, Union des Mères et des Femmes des Fusillés et Prisonniers politiques décédés, Union du Service de Renseignement et d'Action) se sont réunies en une commission de contact qui a présenté au Gouvernement les revendications qu'elles considéraient comme prioritaires; celles-ci comprenaient des revendications d'ordre moral et d'autres, d'ordre pécuniaire. Parmi ces dernières toutefois, n'étaient comprises que des revendications relatives à la « réparation » : pensions des veuves, allocations des ascendants, pathologie concentrationnaire pour les prisonniers politiques, unification du taux des pensions, suppression des articles 9 et 39 des lois de pension de réparation, etc.

Les associations précitées envisageaient d'introduire par la suite un deuxième cahier relatif à la notion de « récompense » : rentes de chevrons de front, de combattant, de captivité, etc.

Les revendications prioritaires des associations patriotiques ont été discutées au sein d'un Groupe de Travail, comprenant des représentants des associations patriotiques et des représentants gouvernementaux, qui a remis un rapport au Gouvernement.

Ce dernier a admis un certain nombre de mesures et déposera incessamment sur le bureau du Parlement un projet de loi qui aura une incidence budgétaire de 50 millions en 1963, pour atteindre progressivement 180 millions en 1966.

En communiquant ces décisions aux représentants des associations patriotiques, le Premier Ministre leur a fait part de ce que le Gouvernement n'envisageait pas de faire droit à d'autres revendications.

Il s'en tient aujourd'hui à cette position. Il est bien obligé, en effet, de constater qu'il est impossible de donner une réponse à toutes les revendications qui sont présentées en faveur des victimes du devoir patriotique. Il n'est pas exagéré de prétendre que celles-ci dépassent largement 1 milliard. Les revendications prioritaires qui ont fait l'objet des travaux du Groupe de Travail s'élevaient à plus de 500 millions et celles qui sont formulées dans le domaine des rentes comportent plusieurs centaines de millions, ainsi qu'il résulte du tableau, annexe 1, publié ci-après.

Zijns inziens ware het verkeerd dat de Regering zich in de eerste plaats bezorgd maakt over het lot van degenen die gedurende 1914-1918 in Nederland geïnterneerd werden. De omstandigheden waarin zij in deze interneringskampen moesten leven, kunnen geenszins vergeleken worden met het bestaan dat de krijgsgevangenen en de oudstrijders in gevangenschap, resp. aan het front leidden.

Er moet een spoedige en gunstige regeling worden getroffen met betrekking tot de wetsvoorstellen die de Fractie der parlementaire Krijgsgevangenen heeft ingediend en die tegemoetkomen aan de rechtmatige verlangens van oudstrijders en krijgsgevangenen.

In het licht van deze overwegingen kan hij zich niet akkoord verklaren met deze voorstellen.

* * *

II. — ANTWOORD VAN DE MINISTER, ADJUNCT VOOR FINANCIËN.

In zijn antwoord aan de verschillende sprekers herinnert de heer Minister, Adjunct voor Financiën, eraan dat, zoals hij het reeds verklaard heeft, de Regering zich, om diverse redenen, niet bij die voorstellen kan aansluiten.

Hij onderstreept dat verenigingen, die in bijzondere mate de vaderlandlievende bewegingen vertegenwoordigen (Nationaal Verbond van Politieke Gevangenen en Rechthebbenden, Actiecomité van de Weerstand, Nationale Strijdersbond, Nationaal Verbond van Oorlogsinvaliden, Nationaal Verbond van oud-Krijgsgevangenen, Nationale Unie der Moeders en Vrouwen van Gefusilleerden en overleden Politieke Gevangenen, Unie der Inlichtings- en Actiediensten) zich in een contactcommissie verenigd hebben, die de Regering de eisen heeft voorgelegd welke zij als voorrang hebbend beschouwden; daaronder kwamen eisen van morele aard, andere van financiële aard voor. Onder deze laatste werden nochtans slechts eisen vermeld die betrekking hebben op de « vergoeding » : weduwenpensioenen, toelagen aan ascendenten, concentrationnaire pathologie voor de politieke gevangenen, eenmaking van het bedrag der pensioenen, opheffing van de artikelen 9 en 39 van de wet op de vergoedingspensioenen, enz.

Voornoemde verenigingen overwegen de latere indiening van een tweede eisenkohier in verband met het begrip « beloning » : frontstreep-, strijders-, gevangenschapsrenten, enz.

De voorrang hebbende eisen van de vaderlandlievende verenigingen werden besproken in een Werkgroep, waarvan vertegenwoordigers van de vaderlandlievende verenigingen en van de Regering deel uitmaakten. Deze werkgroep heeft aan de Regering een verslag overgemaakt.

Deze laatste heeft een zeker aantal maatregelen aangevaard en zal onverwijld bij de Kamer een wetsontwerp indienen dat een begrotingsweerslag zal hebben van 50 miljoen in 1963, om geleidelijk tot 180 miljoen te stijgen in 1966.

Toen hij die beslissingen kenbaar maakte aan de vertegenwoordigers van de vaderlandlievende verenigingen, heeft de Eerste Minister hun medegedeeld dat de Regering de inwilliging van andere eisen niet beoogde.

Thans blijft hij bij dat standpunt. Het is hem immers maar al te duidelijk gebleken dat niet kan worden ingegaan op alle eisen welke voor de slachtoffers van de patriotische plicht worden voorgelegd. Zonder overdrijving mag worden gezegd dat 1 miljard lang niet kan volstaan voor die eisen. Met de voorrang hebbende eisen welke door de Werkgroep zijn onderzocht, was meer dan 500 miljoen gemoeid, en die op het gebied van de renten zouden, volgens de hierna als bijlage I opgenomen tabel, verscheidene honderden miljoenen kosten.

Le Ministre, Adjoint aux Finances, signale en outre qu'un projet de loi a été déposé au Sénat, tendant à majorer de 100 millions, le montant des dotations mises à la disposition de la Caisse des Pensions de Guerre. Sans doute, ce projet n'apporte-t-il pas de nouveaux avantages aux victimes du devoir patriotique, mais il n'en constitue pas moins une dépense supplémentaire pour le budget de l'État.

Ces considérations générales valent pour l'ensemble des propositions de loi déposées en la matière et donc notamment, pour les présentes propositions, qui soulèvent en outre, les considérations particulières suivantes :

a) les militaires visés n'ont pas été sous les armes pendant un an, durée minimum prescrite pour l'octroi d'un premier chevron de front;

b) les faits remontent à près de 50 ans; il paraît en conséquence, particulièrement difficile de statuer sur des faits aussi anciens;

c) la situation matérielle des internés en Hollande ne peut se comparer avec celle des combattants et celle des prisonniers de guerre. C'est d'ailleurs pour cette raison que cette proposition de loi soulève des critiques de la part de certains groupements patriotiques.

A titre d'information le Ministre signale qu'au cours de la discussion du budget de la Défense Nationale pour l'exercice 1962 le Ministre de la Défense Nationale a déclaré qu'il « pourrait accepter d'examiner des cas individuels qui lui seraient soumis avec preuves à l'appui. Toutefois, il est impossible de trouver une solution d'ensemble pour 32.000 personnes qui, en octobre 1914, ont franchi la frontière dans n'importe quelles conditions pour atteindre un pays neutre. » (Annales parlementaires, Chambre, 13 février 1962. Traduction.)

En terminant, le Ministre, Adjoint aux Finances, fait remarquer qu'à supposer même que l'incidence financière de ces propositions soit modeste, encore ne convient-il pas de les isoler des autres propositions dont certaines présentent d'ailleurs, un intérêt plus grand et que, dès lors, c'est l'incidence globale qui doit être prise en considération. Un tableau, publié en annexe 2, détaille l'ensemble des propositions de loi déposées tant à la Chambre qu'au Sénat.

* * *

Rétorquant au Ministre, un commissaire fait observer :

a) que les soldats qui ont dû subir les premiers assauts de l'ennemi ont épuisé tous les moyens de défense. Certains d'entre eux se sont réfugiés aux Pays-Bas afin d'éviter de tomber aux mains des Allemands. Toutefois, il est hors de doute que ces soldats ont fait preuve d'un courage héroïque pendant les combats. Cet héroïsme ne leur a jamais valu la moindre satisfaction;

b) que les internés aux Pays-Bas n'ont pas toujours eu la vie facile. Logés dans des baraquements malsains, ils ont été plusieurs à souffrir de la faim. En statuant sur chaque cas, il doit être possible de ne retenir que les cas intéressants;

c) que le programme gouvernemental ainsi que les repercussions financières qui en découlent n'ont rien à voir avec les propositions en question. De tels arguments ne peuvent être retenus;

d) que les intéressés ont soigneusement conservé les pièces justificatives. Dans la plupart des cas, la constitution des dossiers ne donnera pas lieu à de grandes difficultés. Même s'il n'en est pas ainsi, les preuves requises

Verder deelt de Minister, Adjunct voor Financiën, mede dat bij de Senaat een wetsontwerp is ingediend dat ertoe strekt het bedrag van de ter beschikking van het Oorlogspensioenfonds gestelde dotaties met 100 miljoen te verhogen. Weliswaar verschaft dat ontwerp geen nieuwe voordeelen aan de slachtoffers van de patriotische plicht, maar toch betekent het voor de Rijksbegroting een bijkomende uitgave.

Deze algemene overwegingen gelden voor al de ter zake ingediende wetsvoorstellen en bijgevolg zeker voor de thans besproken voorstellen, waarbij dan nog de volgende bijzondere bedenkingen zijn te maken :

a) bedoelde militairen zijn geen jaar onder de wapens geweest, wat de vereiste minimumduur is voor de toekenning van een eerste frontstreep;

b) de feiten zijn zowat 50 jaar oud; het lijkt dan ook bijzonder moeilijk om uitspraak te doen over zo lang voorbije feiten;

c) de materiële toestand van hen die in Nederland geïnterneerd waren, is niet te vergelijken met die van de oudstrijders en de krijgsgevangenen. Dat is trouwens de reden waarom tegen dit wetsvoorstel bezwaren worden geopperd door bepaalde patriotische verenigingen.

Bij wijze van inlichting deelt de Minister mede dat de Minister van Landsverdediging bij de bespreking van de begroting van Landsverdediging voor het dienstjaar 1962 in de Kamer heeft verklaard dat « hij zou kunnen aannemen dat, als men hem individuele gevallen aangeeft, gestaafd met bewijzen, hij die kan onderzoeken. Echter, een globale oplossing treffen voor 32.000 personen die in gelijk welke omstandigheden, in oktober 1914, de grens overschreden, om een neutraal land te bereiken, is onmogelijk. » (Parl. Handelingen, Kamer van Volksvertegenwoordigers, 13 februari 1962.)

Tot besluit wijst de Minister, Adjunct voor Financiën, erop dat de onderhavige voorstellen, gesteld nog dat zij een geringe financiële weerslag hebben, toch niet mogen worden losgemaakt van de andere voorstellen, waarvan sommige overigens belangrijker zijn, en dat bijgevolg op de gezamenlijke weerslag dient te worden gelet. In de als bijlage 2 opgenomen tabel wordt een gedetailleerde uiteenzetting gegeven van al de wetsvoorstellen die in Kamer en Senaat zijn ingediend.

* * *

Het Commissielid beantwoordt de Minister met de opmerking :

a) dat de soldaten die aan de eerste aanvallen van de vijand het hoofd moesten bieden, alle verdedigingsmiddelen hebben uitgeput. Sommigen van hen vluchtten naar Nederland om niet in de handen van de Duitsers te vallen. Deze soldaten hebben zich tijdens deze gevechten ongetwijfeld als helden gedragen. Deze heldenmoed bezorgde hun nooit de minste beloning;

b) dat de in Nederland geïnterneerden het niet altijd gemakkelijk hadden. In ongezonde barakken ondergebracht, leden verscheidenen onder hen honger. Door een beslissing te nemen voor elk geval afzonderlijk moet het mogelijk zijn slechts de belangwekkende gevallen in aanmerking te nemen;

c) dat het regeringsprogramma en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen met de bedoelde voorstellen niets gemeens hebben. Dergelijke argumenten kunnen niet weerhouden worden;

d) dat de belanghebbenden de bewijsstukken zorgvuldig bewaard hebben. In de meeste gevallen zal de samenstelling van de dossiers geen aanzienlijke moeilijkheden opleveren. Zelfs indien zulks niet het geval was, zouden

pourraient être fournies par présomption. Il ne s'agirait pas d'une innovation, cette procédure a été admise à plusieurs reprises déjà.

* * *

Un commissaire désirerait être fixé sur la différence qui existe entre la proposition de M. De Clercq et celle de M. De Sweemer.

* * *

La proposition de loi de M. De Sweemer tend à l'octroi d'un chevron de service et non de front (proposition de M. De Clercq) aux internés, ceci pour établir une distinction entre ces derniers et les prisonniers de guerre.

La proposition de loi de M. De Sweemer s'écarte également de la proposition de M. De Clercq en stipulant « qu'il sera statué séparément sur chaque cas », c'est-à-dire que seuls, les cas intéressants seront retenus. Cette procédure permettrait de réduire les frais. On peut, en effet, estimer que des 3.000 bénéficiaires encore actuellement en vie, un tiers seulement pourrait prétendre à l'obtention d'un chevron de service.

* * *

Un commissaire se rallie au point de vue du Ministre. A son avis, les internés aux Pays-Bas n'ont pas plus souffert de la faim en 1914-1918, qu'une partie de la population civile en Belgique. Tous n'y ont d'ailleurs pas vécu dans les baraquements, certains d'entre eux ont trouvé logement dans des appartements.

Dans ces conditions, il faudrait une enquête sévère et approfondie sur chaque cas particulier, ce qui est totalement impossible 48 ans après les faits.

Selon le même commissaire, les propositions en discussion constituent une injustice à l'égard des soldats qui, étant faits prisonniers par les Allemands n'ont cependant pas obtenu un chevron de front parce qu'ils ne réunissaient pas les conditions imposées par la loi.

D'autre part, si l'on voulait suivre les auteurs des propositions, il n'y aurait plus de différence entre ceux qui se sont réfugiés aux Pays-Bas et ceux qui ont atteint l'Yser ou la Grande-Bretagne.

En guise de conclusion, ce Commissaire estime que les critiques à l'encontre du Gouvernement sont peu fondées. Ce serait à tort que l'on accuserait le Gouvernement de ne pas faire son devoir vis-à-vis des associations patriotiques. Peu de pays dans le monde ont réalisé dans ce domaine ce qu'a réalisé la Belgique.

* * *

Le Ministre, Adjoint aux Finances, attire une dernière fois l'attention de la Commission sur les conséquences morales qu'entraînerait l'adoption éventuelle de ces propositions.

Dans une lettre datant de 1962, la Fédération Nationale groupant les titulaires de la Carte du Feu s'insurge contre la portée de ces propositions.

Si ces propositions étaient adoptées, il faudrait inévitablement en adopter d'autres.

* * *

La proposition de M. De Clercq a été rejetée par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

La proposition de loi de M. De Sweemer a été rejetée par 9 voix contre 3 et 3 abstentions.

Le rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
R. LAMERS.

Le Président a.i.,
P. MEYERS.

de vereiste bewijzen door vermoedens kunnen geleverd worden. Dergelijke procedure zou geen nieuwigheid zijn, want zij werd reeds herhaaldelijk toegepast.

* * *

Een commissielid wenst te weten in welke opzicht het voorstel van de heer De Clercq van dat van de heer De Sweemer verschilt.

* * *

Het wetsvoorstel van de heer De Sweemer heeft ten doel de toekenning van een dienststreep en niet van een frontstreep (voorstel van de heer De Clercq) aan de geïnterneerden, zulks om een onderscheid te maken tussen deze laatsten en de krijgsgevangenen.

Het wetsvoorstel van de heer De Sweemer wijkt eveneens af van het voorstel van de heer De Clercq door de bepaling dat « het voorziet in de beslissing over elk geval afzonderlijk », dit wil zeggen dat alleen de belangwekkende gevallen in aanmerking komen. Deze procedure maakt de vermindering van de kosten mogelijk. Er mag inderdaad worden aangenomen dat, op de 3.000 thans nog levenden belanghebbenden, één derde slechts op een dienststreep aanspraak zou kunnen maken.

* * *

Een commissielid sluit zich aan bij de zienswijze van de Minister. Naar zijn mening hebben de geïnterneerden in Nederland niet meer van de honger geleden in 1914-1918 dan een gedeelte van de Belgische burgerbevolking. Niet allen hebben er in barakken geleefd, sommigen onder hen konden appartementen betrekken.

In die omstandigheden dient elk geval afzonderlijk, streng en grondig te worden onderzocht, wat, 48 jaar na de gebeurtenissen, volkomen onmogelijk is.

Hetzelfde commissielid betoogt dat de besproken voorstellen onrechtvaardig zijn voor de soldaten die door de Duitsers gevangen zijn genomen en die geen frontstreep hebben bekomen omdat zij niet aan de bij de wet opgelegde voorwaarden voldeden.

Anderzijds, indien men de opvatting van de indieners van de voorstellen zou willen bijtreden, zou er geen verschil meer zijn tussen degenen die naar Nederland zijn gevlucht en degenen die de IJzer of Groot-Brittannië hebben bereikt.

Als besluit acht dit commissielid de tegen de Regering gerichte kritiek weinig gegrond. Ten onrechte wordt de Regering ervan beschuldigd haar plicht tegenover de vaderlandlievende verenigingen te verzuimen. Op dit gebied hebben weinig landen ter wereld verwezenlijkt wat in België tot stand is gebracht.

* * *

De Minister, Adjunct voor Financiën, vestigt een laatste maal de aandacht van de Commissie op de morele gevolgen welke de eventuele goedkeuring van die voorstellen zou met zich brengen.

In een brief van 1962 komt het Nationaal Verbond van de houders van de Vuurkaart op tegen de draagwijdte van deze voorstellen.

Mochten deze voorstellen worden aangenomen dan zouden er onvermijdelijk ook andere moeten worden goedgekeurd.

* * *

Het wetsvoorstel van de heer De Clercq werd verworpen met 10 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

Het wetsvoorstel van de heer De Sweemer werd verworpen met 9 tegen 3 stemmen en 3 onthoudingen.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
R. LAMERS.

De Voorzitter a.i.,
P. MEYERS.

ANNEXE I

Tableau synoptique des différentes rentes de guerre accordées ou proposées.

Catégories de rentes		Montants actuels	Nouvelles rentes ou majorations proposées par	Montants proposés	Incidence financière
Rentes déjà prévues par la législation en vigueur	Nouvelles rentes proposées				
I. Guerre de 1914-1918					
A. Rente pour chevron de front (1er chevron pour un an — les autres pour six mois)					
1. aux titulaires — à 45 ans		1 ^{er} chevron : 500 F autres : 250 F	Il ne doit plus y avoir à l'heure actuelle de porteur de chevrons de moins de 65 ans		
<i>Doublement et major. de 32 % — à 65 ou 55 ans si Carte du Feu</i>		1 ^{er} chevron : 1.320 F autres : 660 F	M. Delwaide (proposition de loi — doc. parl. n° 218 — session 61-62 — Chambre)	+ 25 % au 1-1-62 + 60 % au 1-1-63 + 100 % au 1-1-64	66.000.000 148.000.000 230.000.000
2. aux veuves des titulaires		1 ^{er} chevron : 500 F autres : 250 F	Majoration réservée aux titulaires de la carte du feu et à leurs veuves	+ 50 % au 1-1-62 + 100 % au 1-1-63 + 150 % au 1-1-64 + 200 % au 1-1-65	30.000.000 60.000.000 92.000.000 126.000.000
B. Rente pour chevrons de captivité (1 chevron par six mois)					
1. aux titulaires — à 60 ans		par chevron 250 F	M. Paris (proposition de loi — doc. parl. n° 399 — session 61-62 — Chambre)	500 F par chevron	30.560.000
2. aux veuves de titulaires		par chevron 250 F	(Doublement)	500 F par chevron	14.340.000
C. Rente de déportation					
1. aux déportés et réquisitionnés		Néant	M. Vander Bruggen (proposition de loi — doc. parl. n° 66 — session extr. 1961 — Sénat)	200 F par semestre	impossible à établir
2. aux veuves (mariage antérieur)		Néant	M. Wiard (Amendement — doc. parl. n° 134 — S. E. 1961 — Sénat) (exclusion des réquisitionnés) M. Van Hoeylandt (Amendement — doc. parl. n° ... — session extr. 61 — Sénat) (mariage postérieur également)	100 F par semestre	
D. Rentes aux internés					
1. aux internés		Néant	M. De Clercq — proposition de loi — doc. parl. n° 45 — session extraord. 1961 — Chambre)	1.320 F 1 ^{er} chevron 600 F autres	14.520.000
2. aux veuves		Néant	M. De Sweemer (proposition de loi — doc. parl. n° 56 — Session extraord. 1961 — Chambre) Octroi d'un chevron de front aux intéressés	500 F 1 ^{er} chevron 250 F autres	7.000.000 Effet rétroactif au 1-1-1946 295.000.000
II. Guerre de 1940-1945					
A. Rente de combattant à 55 ans					
1. aux militaires aux A. R. A. aux P. P. belges qui ont droit au titre de P. P.		par semestre d'appartenance à la catégorie : 500 F	M. Jaminet (proposition de loi — doc. parl. n° 256/1 session 61-62 — Chambre)	à 50 ans par semestre : 500 F	155 à 300.000.000

BIJLAGE I

Synoptische tabel van de verschillende toegekende of voorgestelde oorlogsrenten.

Categorieën renten		Huidige bedragen	Nieuwe renten of verhogingen voorgesteld door	Voorgestelde bedragen	Financiële weerslag
Krachtens de thans vigerende wetgeving toegekende renten	Nieuwe voorgestelde renten				
I. Oorlog 1914-1918					
A. Frontstreeprente					
(1 ^{ste} streep voor een jaar — de andere voor zes maand)					
1. voor de houders — op 45-jarige leeftijd		1 ^{ste} streep : 500 F overige : 250 F	Op dit ogenblik zijn er geen houders van frontstrepen meer die minder van 65 jaar oud zijn		
Verdubbeling en vermeerdering met 32 % — op 65 of 55-jarige leeftijd indien houder van kaart van Vuurkruiser		1 ^{ste} streep : 1.320 F overige : 660 F	De heer Delwaide (wetsvoorstel parl. st. n° 218 — zitting 61-62 — Kamer van Volksvertegenwoordigers)	+ 25 % op 1-1-62 + 60 % op 1-1-63 + 100 % op 1-1-64	66.000.000 148.000.000 230.000.000
2. voor de weduwen van de houders		1 ^{ste} streep : 500 F overige : 250 F	Verhoging voorbehouden aan de houders van de kaart van Vuurkruiser en aan hun weduwen	+ 50 % op 1-1-62 + 100 % op 1-1-63 + 150 % op 1-1-64 + 200 % op 1-1-65	30.000.000 60.000.000 92.000.000 126.000.000
B. Rente voor gevangenschapsstrepen (1 streep per zes maand)					
1. voor de houders — op 60-jarige leeftijd		per streep : 250 F	De heer Parisis (wetsvoorstel — parl. st. n° 399 — zitting 61-62 — Kamer v. Volksvertegenwoordigers)	500 F per streep	30.560.000
2. voor de weduwen van de houders		per streep : 250 F	(Verdubbeling)	500 F per streep	14.340.000
C. Deportatierente					
1. voor de gedeporteerden en opgeëisten		Nihil	De heer Vander Bruggen (wetsvoorstel — parl. st. n° 66 — buitengewone zitting 1961 — Senaat).	200 F per halfjaar	onmogelijk vast te stellen
2. voor de weduwen (voorafgaandelijk huwelijk)		Nihil	De heer Wiard (amendement — parl. st. n° 134 — B.Z. 1961 — Senaat) (uitsluiting van de opgeëisten). De heer Van Hoeylandt (amendement — parl. st. n° ... — buitengewone zitting 61 — Senaat (ook bij later huwelijk)	100 F per halfjaar	
D. Interneringsrente					
1. voor de geïnterneerden		Nihil	De heer De Clercq — wetsvoorstel (parl. st. n° 45 — buitengewone zitting 1961 — Kamer v. Volksvertegenwoordigers).	1.320 F voor de 1 ^{ste} streep 660 F voor de overige	14.520.000
2. voor de weduwen		Nihil	De heer De Sweemer (wetsvoorstel — parl. st. n° 56 — buitengewone zitting 1961 — Kamer v. Volksvertegenwoordigers) Toekenning van een frontstreep aan de belanghebbenden	500 F voor de 1 ^{ste} streep 250 F voor de overige	7.000.000 Terugwerkende kracht op 1-1-1946 295.000.000
II. Oorlog 1940-1945					
A. Strijdersrente op 55-jarige leeftijd					
1. voor de militairen voor de I. A. A. voor de Belgische P. G. die recht hebben op de titel van P. G.		per halfjaar dat zij tot de categorie behoorden : 500 F	De heer Jaminet (wetsvoorstel — parl. st. n° 256/1, zitting 61-62 — Kamer van Volksvertegenwoordigers)	op 50-jarige leeftijd per halfjaar : 500 F	155 tot 300.000.000

Catégories de rentes		Montants actuels	Nouvelles rentes ou majorations proposées par	Montants proposés	Incidence financière
Rentes déjà prévues par la législation en vigueur	Nouvelles rentes proposées				
(six mois minimum d'appartenance à l'une de ces catégories)	1. aux P. G. (six mois de captivité au minimum) 2. aux veuves	Néant Néant	M. Parisis (Amendement — doc. parl. n° 256/2 — session 61-62 — Chambre)	par semestre : 500 F par semestre : 500 F	non chiffré faute d'éléments contrôlables
B. Rente de captivité à 55 ans					
1. aux P. G. un an de captivité au minimum) aux P. P. non visés à la rente de combattant	2. aux veuves	par semestre de captivité 250 F Néant		par semestre : 250 F	

Categorieën renten		Huidige bedragen	Nieuwe renten of verhogingen voorgesteld door	Voorgestelde bedragen	Financiële weerslag
Krachtens de thans vigerende wetgeving toegekende renten	Nieuwe voorgestelde renten				
(ten minste zes maanden tot een van deze categorieën hebben behoord)	1. voor de K. G. (ten minste zes maanden gevangenschap) 2. voor de weduwen	Nihil Nihil	De heer Parisis (amendement parl. st. n° 256/2 — zitting 61-62 — Kamer van Volksvertegenwoordigers)	per halfjaar : 500 F per halfjaar : 500 F	niet becijferd bij gebrek aan controleerbare gegevens
B. Gevangenschapsrente op 55-jarige leeftijd					
1. voor de K. G. (ten minste één jaar gevangenschap) voor de niet bij de strijdersrente bedoelde P. G.	2. voor de weduwen	per halfjaar gevangenschap : 250 F Nihil		per halfjaar : 250 F	

ANNEXE 2.

BIJLAGE 2.

Relevé des propositions de loi relatives aux pensions et rentes de guerre.

A. Propositions déposées à la Chambre.

Proposition de loi (M. Saint-Remy) modifiant l'article 1er des lois sur les pensions de réparation (55/1). La dépense à résulter de cette proposition ne peut être chiffrée.

Proposition de loi (M. De Clercq) modifiant la loi du 2 juillet 1932 relative à l'octroi d'un chevron de front aux prisonniers de guerre et aux internés (45/1). 21.500.000.
Effet rétroactif demandé au 1er janvier 1946 = 295.000.000.

Proposition de loi (M. De Sweemer) modifiant la loi du 2 juillet 1932 relative à l'octroi d'un chevron de service aux prisonniers de guerre et aux internés (56/1). Proposition identique à la précédente, même incidence.

Ces deux propositions sont déjà reprises au tableau synoptique des rentes de guerre.

Proposition de loi (M. De Sweemer) modifiant les lois coordonnées sur les pensions de réparation (92/1). Le coût des avantages prévus par cette proposition pour lesquels il a été possible de procéder à une estimation s'élève :

pour 1961 : 370.000.000.
pour 1962 : 450.000.000.
pour 1963 : 536.000.000.

Proposition de loi (M. Drèze) modifiant la loi du 26 août 1947, sur les pensions de réparation (178/1). Aucun élément statistique ne permet d'établir la dépense à résulter de la mesure envisagée.

Proposition de loi (M. Moriau) portant modification de l'article 25 de l'arrêté du Régent du 5 octobre 1948 approuvant le texte des lois coordonnées sur les pensions de réparation (216/1 et 2).

Cette proposition reprend sous une forme un peu différente, un avantage prévu par la proposition de loi 92/1 (M. De Sweemer). La dépense résultant de cette proposition ne peut être chiffrée.

Proposition de loi (M. Delwaide) tendant à revaloriser la rente pour chevrons de front des titulaires de la Carte du Feu et de leurs veuves (218/1).

Cette proposition de loi est déjà reprise au tableau synoptique des rentes de guerre.

1. aux titulaires :

pour 1962 : 66.000.000.
pour 1963 : 148.000.000.
pour 1964 : 230.000.000.

2. aux veuves :

pour 1962 : 30.000.000.
pour 1963 : 60.000.000.
pour 1964 : 92.000.000.
pour 1965 : 126.000.000.

Proposition de loi (M. Martel) modifiant les lois coordonnées sur les pensions de réparation (250/1). Le coût des avantages prévus par cette proposition de loi pour lesquels il a été possible de procéder à une estimation s'élève à 144.500.000.

Overzicht van de wetsvoorstellen in verband met de oorlogspensioenen en -renten.

A. Bij de Kamer ingediende voorstellen.

Wetsvoorstel (van de heer Saint-Remy) tot wijziging van het eerste artikel van de wetten op de vergoedingspensioenen (55/1). De uit dit voorstel voortvloeiende uitgave kan niet becijferd worden.

Wetsvoorstel (van de heer De Clercq) tot wijziging van de wet van 2 juli 1932 met betrekking tot verlening van een frontstreep aan de krijgsgevangenen geïnterneerden (45/1). 21.500.000.
Aangevraagde terugwerkende kracht op 1 januari 1946 = 295.000.000.

Wetsvoorstel (van de heer De Sweemer) tot wijziging van de wet van 2 juli 1932 op het toekennen der dienststrepen aan de Krijgsgevangenen en de Geïnterneerden (56/1). Zelfde voorstel als het vorige, zelfde terugslag.

Deze beide voorstellen zijn reeds vermeld in de synoptische tabel van de oorlogsrenten.

Wetsvoorstel (van de heer De Sweemer) tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen (92/1). De bij dit voorstel bepaalde voordelen, die kunnen geraamd worden, belopen :

voor 1961 : 370.000.000.
voor 1962 : 450.000.000.
voor 1963 : 536.000.000.

Wetsvoorstel (van de heer Drèze) tot wijziging van de wet van 26 augustus 1947 op de vergoedingspensioenen (178/1). Geen statistisch element maakt het mogelijk de uit de overwogen maatregel voortvloeiende uitgaven te ramen.

Wetsvoorstel (van de heer Moriau) tot wijziging van artikel 25 van het Regentsbesluit van 5 oktober 1948 houdende goedkeuring van de tekst van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen (216/1 en 2).

In dit voorstel wordt, onder een lichtjes gewijzigde vorm, een reeds bij het wetsvoorstel 92/1 (van de heer De Sweemer) bepaald voordeel hernomen.

Wetsvoorstel (van de heer Delwaide) strekkend tot de herwaardering der frontstrepentent der titularissen van de Vuurkaart en hun weduwen (218/1).

Dit wetsvoorstel is reeds vermeld in de synoptische tabel van de oorlogsrenten.

1. voor de houders :

voor 1962 : 66.000.000.
voor 1963 : 148.000.000.
voor 1964 : 230.000.000.

2. voor de weduwen :

voor 1962 : 30.000.000.
voor 1963 : 60.000.000.
voor 1964 : 92.000.000.
voor 1965 : 126.000.000.

Wetsvoorstel (van de heer Martel) tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen (250/1). De kosten van de voordelen waarin dit wetsvoorstel voorziet en die kunnen geraamd worden, bedragen 144.500.000.

Cette proposition de loi présente certains points communs avec la proposition de loi de M. De Sweemer (92/1).

Proposition de loi (M. Jaminet) modifiant la loi du 24 avril 1958 créant notamment une rente de combattant et de captivité en faveur des combattants, des prisonniers politiques et des prisonniers de guerre 1940-1945 (256/1 et 2).

Cette proposition de loi est déjà reprise au tableau synoptique des rentes de guerre.

1. aux titulaires :

155.000.000 à 300.000.000.

2. aux veuves :

Incidence non chiffrée faute d'éléments statistiques contrôlables.

Proposition de loi (M. Van der Elst) modifiant les lois coordonnées sur les pensions militaires et les lois coordonnées sur les pensions de réparation (374/1).

6.250.000.

Proposition de loi (M. Jaminet) modifiant la loi du 24 avril 1958 accordant, sous certaines conditions, une pension aux veuves qui ont épousé, après les faits domageables, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation, créant une rente de combattant et de captivité en faveur des combattants, des prisonniers politiques et des prisonniers de guerre 1940-1945 et réalisant certains ajustements en matière de rente pour chevrons de front (380/1).

3.500.000.

Proposition de loi (M. Parisi) tendant à doubler la rente attachée au chevron de captivité accordé aux militaires capturés par l'ennemi au cours de la campagne 1914-1918 (399/1).

44.900.000.

Cette proposition de loi est déjà reprise au tableau synoptique des rentes de guerre.

Proposition de loi (M. D'haeseleer) modifiant la loi du 9 mars 1963 réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires et accordant la gratuité des soins médicaux et pharmaceutiques aux invalides militaires du temps de paix (515/1).

La dépense à résulter de cette proposition ne peut être chiffrée.

B. Propositions déposées au Sénat.

Proposition de loi (M. Vander Bruggen) tendant à instituer une rente de déportation (66).

La dépense à résulter de cette proposition ne peut être chiffrée.

Cette proposition de loi est déjà reprise au tableau synoptique des rentes de guerre.

Dit wetsvoorstel heeft sommige punten gemeen met het wetsvoorstel van de heer De Sweemer (92/1).

Wetsvoorstel (van de heer Jaminet) tot wijziging van de wet van 24 april 1958 houdende namelijk instelling van een strijders- en gevangenschapsrente ten voordele van de strijders, de politieke gevangenen en de krijgsgevangenen 1940-1945 (256/1 en 2).

Dit wetsvoorstel is reeds vermeld in de synoptische tabel van de oorlogsrenten.

1. voor de houders :

155.000.000 à 300.000.000.

2. voor de weduwen :

Weerslag niet becijferd bij gebrek aan controleerbare statistische gegevens.

Wetsvoorstel (van de heer Van der Elst) tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de militaire pensioenen en van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen (374/1).

6.250.000.

Wetsvoorstel (van de heer Jaminet) tot wijziging van de wet van 24 april 1958 tot toekenning, onder sommige voorwaarden, van een pensioen aan de weduwen die na het schadelijk feit in het huwelijk zijn getreden met een gerechtigde van de wetten op de vergoedingspensioenen, tot het instellen van een strijdersrente en een gevangenschapsrente ten voordele van de strijders, de politieke gevangenen en de krijgsgevangenen van 1940-1945 en ter verwezenlijking van sommige aanpassingen inzake frontstrepen (380/1).

3.500.000.

Wetsvoorstel (van de heer Parisi) tot verdubbeling van de rente verbonden aan de gevangenschapstreep verleend aan de militairen die door de vijand werden gevangen genomen tijdens de veldtocht 1914-1918 (399/1).

44.900.000.

Dit wetsvoorstel is reeds vermeld in de synoptische tabel van de oorlogsrenten.

Wetsvoorstel (van de heer D'haeseleer) tot wijziging van de wet van 9 maart 1953 houdende sommige aanpassingen inzake militaire pensioenen en verlening van kosteloze genees- en artseneijkundige verzorging voor de militaire invaliden van vreedstijd (515/1).

De uit dit voorstel voortvloeiende uitgave kan niet becijferd worden.

B. — Bij de Senaat ingediende voorstellen.

Wetsvoorstel (van de heer Vander Bruggen) tot invoering van een deportatierente (66).

De uit dit voorstel voortvloeiende uitgave kan niet becijferd worden.

Dit wetsvoorstel is reeds vermeld in de synoptische tabel van de oorlogsrenten.